

Створено Комітет для відзначення ювілею М. Грушевського

Кент, Огайо (УІТ). — У січні 1991 року Українське Історичне Товариство проголосило Міжнародний Ювілейний Рік Михайла Грушевського у зв'язку із відзначенням 125-ліття з дня його народження. Починаючи від 1990-х років, УІТ поставило тверді основи під розвиток грушевського знання, як однієї із важливих науково-дослідних діяльностей українського народу, як також започаткувало серієне видання „Грушевська книга“.

У зв'язку із ювілейним роком М. Грушевського, найвідомішого українського історика першої половини ХХ століття, Комітет української Народної Республіки, організовано при УІТ у співпраці з Науковою Радою СКВУ спеціальний комітет, який складається з видатних організаторів наукового життя і науковців, що проживають в різних країнах. В склад Комітету входить (за алфавітом) Комітет з визначення афіліації до теперішньої позиції в науку в цих установах): проф. Олександр Баран (президент УВАН в Канаді), проф. Михайло Борейський (президент УВАН в США), проф. Тарас Гунчак, проф. Аркадій Жуковський (голова ІНТШ в Європі), проф. Олександр Оглоблин (почесний президент УВАН, УІТ і почесний член ІНТШ), проф. Василь Омелченко (голова Наукової Ради СКВУ), проф. Наталія Пауляк (дійсний член ІНТШ, УВАН), проф. Френк Сисин (дійсний голова Канадського Інституту Українських Студій),

ПРИЗНАЮТЬСЯ ДО ВЕЛИКИХ ЖЕРТВ КАТАСТРОФИ В ЧОРНОБИЛІ

Лондон. — Агентство Асоційтед Пресс повідомлює, що совєтський вчений Володимир Черносенко, який був тісно пов'язаний з чорнобильськими атомними реакторами і сам особисто знаходився в засягу виходу на четвертому нуклеарному реакторі в дні 26-го квітня 1986 року і після вибуху у так званій „чорнобильській зоні“ небезпечно, признає, що в висліді катастрофи і відчуження зони від радіаційного атомового забруднення загинуло приблизно 10,000 осіб.

Як відомо совєтські державні чиновники спершу приховували і аж донедавна твердили, що загинуло тільки тридцять кілька осіб, а кілька сотень захворіли у висліді радіації. Більш того, Москва і її офіційні настанови намагалися навіть спростувати повідомлення західних преси, в тому числі „Свободи“, яка, на підставі різних інформацій подавала менш більш правдиві числа жертв в людях, зараз такі після катастрофи на

СССР погодився виплатити Мадярщині за нанесену шкоду

Будапешт, Мадярщина. — Совєтській і мадлярській сторонам вдалося нарешті досягнути попередньої угоди про умови компенсації за величезну екологічну шкоду, яка була нанесена Мадярщині за 46 років перебування на її території совєтських військ. Таким чином, зрушила з мертвої точки справа, яка ще недавно вважалася важкою до вирішення, бо Москва відмовлялася задовольнити претензії мадлярів.

Генерал-лейтенант Антал Анус, відповідальний секретар міністерства оборони Мадярщини, і командуючий совєтським військом в тій країні генерал Віктор Шиллов підписали попередню угоду, в яку включено два пункти. Один передбачає порядок передачі колишніх совєтських військ в Мадярщину, а другий встановлює процедуру оцінки екологічної шкоди, нанесеної Мадярщині перебуванням там совєтських військ.

Хоч досягнута угода є кроком вперед у совєтсько-мадлярських переговорах, однак ні про які цифри реальної компенсації поки що мо

М. ГОРБАЧОВ ПРИБІВ ДО ЯПОЇЇ З „МИРОВОЮ“ МІСІЄЮ

Токіо, Японія. — Агентство Асоційтед Пресс й інші агентства та кореспонденти, включно із совєтськими, інформують, що туди для переговорів виїздив сам М. Горбачов, складаючи візит на шпитальні виступи неких в Хабаровську, де президентський літак зробив першу зупинку по дорозі до Токіо. Він заявив на цій, очевидно заздалегідь запланованій церемонії, що настала доба взаєморозуміння і з такими намірами він їде до Японії. Як відомо, комуно-московські імперіалісти захопили в полон колу 600,000 японських вояків і кожного десятих з цієї маси загинуло на тяжких роботах в Сибірі і на Далекому Сході в страшних умовах, створених для них сталінським режимом.

У зв'язку з цим праві і центристські політичні сили Японії протестують проти приїзду М. Горбачова до Японії. Тому уряд прийняв виняткову строгі охорони совєтського лідера до Токіо стягнуло додаткові відділи поліції з провінції, збільшило число охоронних сил, а також встановив строгі заходи безпеки на аеродромі, куди Горбачов запропонує Японії зворот дозу курйєрських островів, як це пробував вже натякати Нікіта Хрущов ще в 1956 році, але Японія вимагала звороту усіх островів в заміну за відновлення повної політичної й економічної та іншої співпраці з СССР.

Кореспондент газети „Нью Йорк Таймс“ Стівен Байсмен, покликаний на близькі до уряду джерела інформують, що Токіо, мовляв, не має наміру взувати на німецькому прикладі і викупити свої острови за грубі більйони доларів, щоб в такий спосіб рятувати совєтську імперію від розпаду і режим Горбачова від упадку.

Станція в Лос Анджелесі святкує 25-ліття

Лос Анджелес, Каліф. — Паставна станція в Лос Анджелесі подала до відомої, що в суботу, 27-го квітня, відбудеться ювілейний бенкет і бал з нагоди 25-ліття станції. Ця імпреза, яку організує гурток Пастирів, відбудеться в клубі „Te Castaway“, 1250 Harvard Rd., Burbank, tel.: (818) 848-6691. В програмі: 6-та год. — коктейль, 7-ма — бенкет, 9-та — бал. В програмі заплановано показ прозірок та слово з життя станції до слова голови Крайової Паставної Старшини, пл. сен. Оліга Кузьмич. До танців грає оркестра Богдан. Вступ 45 дол. від особи, 35 дол. від шкільної молоді й студентів. Стрій „semi-formal“. Зголошення прийняти. Зенон Захарівський (213) 325-8684, Оля Самокіш (818) 769-9902 та Іся Гриненко (714) 832-4298.

В неділю, 28-го квітня пастури візьмуть участь у відзначенні 5-ої річниці Чорнобильської трагедії в апелі Паставної Станції.

Р. ЛУБКІВСЬКИЙ В НЬОАРКІ

Ньюарк, Н.Дж. — Відділ Приятеїл Руху Північного Ню Джерзі запрошує на зустріч з Романом Лубківським, народним депутатом УССР, членом Комісії закордонних справ при Верховній Раді України, який виступить доповідь на тему: „Суверенність України сьогодні“. Зустріч відбудеться в залі церкви св. Івана Хрестителя в п'ятницю, 19-го квітня, о год. 7-й вечора.

Відбулися Загальні збори Монтреальської Округи УНСоюзу

Монтреаль (А. Гладилович). — До Монтреальської Округи Українського Народного Союзу належить шість відділів — чотири в Монтреалі, один у сусідньому місті Лівінгін і один, тепер, на жалю, організаційно нібито встановили в Канаді Оттаві.

Річні Загальні збори Округи відбулися цього року в понеділок, 4-го березня, в залі Платового Дому на вулиці Дандорна у Монтреалі.

Т. Мороз

Головний Уряд УНСоюзу на зборах репрезентував його головний представник Уляна Дачук. Вітаючи її, голова Округи, голова ради Текля Мороз підкреслила, що не вперше в історії УНСоюзу його головним предсидком є жінка.

Головою зборів обрано Т. Мороз, а їх протоколом секретаркою Руху Бачук. Зауважуючи про організаційні члени для УНСоюзу на терені Округи, Т. Мороз, яка є одночасно секретаркою лівинського Відділу, звернула увагу на труднощі, на які тут натрапляє ця акція — багато наших людей, здебільша молоді, уєвсь час виїжджає з Києвом, через те, що політична ситуація в цій провінції не певна. Організатори єв такі, не зважаючи на труднощі, роблять, що можуть, щоб прибути нових членів.

Голова УНСоюзу У. Дачук добре зробила, що привезла із собою й роздала учасникам зборів матеріяли з інформацій про муніципальні збудови цієї установа та організаційні члени про ці на цей рік. Ці матеріяли допомогли їм довідатися про результати акції збудовування нових членів у 1990 році й про місце, яке в цій акції зайняла Монтреальська Округа. І так, УНСоюз здобув тоді 1,601 члена, виконуючи призначення йому йому квоту 2,000 членів на 80 відсотків, а Монтреальська Округа — 39 членів, виконуючи призначення їй квоту 50 членів — на 78 відсотків. Перечислена сума забезпечення на особу для всього УНСоюзу \$5,891 дол. а для Монтреальської Округи — \$7,026 дол. На цей рік УНСоюз визначив квоту 2,000 нових членів, забезпечених на загальну суму 10 м. дол.

З вибором нового проводу Округи не було клопоту — всі члени старої Управи з Т. Мороз на чолі та Контрольної комісії погодилися залишитися на своїх теперішніх постах.

Своєю змистовою та шкідливою діяльністю виголошену доповідь У. Дачук почала словами признання п'ятим Відділам Округи, бо кожний з них, не зважаючи на несприятливу ситуацію, прибув нових членів. Завдяки їхнім організаторам Округа мала в 1990 році краш успіх, ніж у попередньому році.

У. Дачук поінформувала (Закінчення на стор. 3)

В. Чорновіл виступив у Філадельфії

Філадельфія. — Вячеслав Чорновіл і його дружина Алена будуть гостями Філадельфійської громади в неділю, 21-го квітня. Вони візьмуть участь у Службі Божій в українській католицькій катедрі, а після того будуть промовляти у катедральній залі о год. 12-й полудня.

Зустріч з громадою організує Комітет Оборони Націоналістичної Лідерської Організації в Україні, який Комітет Руху, при співпраці з УДАК, Метрополітальною Громадою Філадельфії і Відділу УККА.

Громада Дітройту згадає про катастрофу в Чорнобилі

Дітройт. — Фонд Допомоги Дітму Чорнобилі в Атені будуть гостями Філадельфійської громади в неділю, 21-го квітня. Вони візьмуть участь у Службі Божій в українській католицькій катедрі, а після того будуть промовляти у катедральній залі о год. 12-й полудня.

Зустріч з громадою організує Комітет Оборони Націоналістичної Лідерської Організації в Україні, який Комітет Руху, при співпраці з УДАК, Метрополітальною Громадою Філадельфії і Відділу УККА.

Віце відбудеться на площі біля ратуші Воррену. Мейор міста Роналд Бенковскі візьме участь в програмі. Допомога призначена для катастрофи виконуватиме фізик Ларі Нойбаер з Мішнелського університету. Під час віча буде переведена збірка вітамін, яка буде промовлятися при українських церквах в неділю 28-го квітня.

Комітет Відзначення П'ятої Річниці Нуклеарної Катастрофи в Чорнобилі через місцеві засоби інформації подав апел до всіх церков метрополітальної Дітройту перевести спільні молини за жертви Чорнобиля в неділю 21-го квітня, а до всіх людей доброї волі прохання пересилати грошеві пожертви на: Children of the Holy Spirit Relief Fund, Inc. P.O. Box 1733, Warren, Mich 48090-1733.

У СВІТІ

КИПСЬКИЙ ОЛИВНИЙ танкер „Гейвек“, на якому з невідомих причин вибух вогоні став раз за разом і затону в морській затоці Генуї. Танкер перевозив 41 мільйонів літрів оливи і цей випадок може причинитися до великої екологічної катастрофи, може навіть більшої від „Екзон Валдіс“ на Алясці. Уряд Італії поки що проголошує Генуї і сполучені з нею заливи та прибережжя італійської річки екологічно небезпечними районами.

УРАД ШВАЙЦАРІЇ РОЗГЛЯДАЄ тепер справи п'яток совєтських вояків, які здезертирували з армії в Чехословаччині і залиши в руки тамошніх чехословачських властей. Правдоподібно вояки перебувають тепер у Швайцарії коли тамошний уряд розглядає їхні прохання про надання права побуту. Згідно із заявою представника міністерства юстиції Юрга Кістлера справа прохання вояків буде вирішена до кінця квітня. Кістлер назвав справу „сюрреалістичною“, але відмовився від далішніх коментарів. Треба припускати, як кажуть політичні спостерігачі, що Москва стосує тиск на Швайцарію і вимагає видати дезертирів.

ВІЙСЬКОВО-УЗДНАННЯ диктатора Іраку Саддама Хусейна продовжують атакувати відступників на північ Курдів. Спочатку вони успішно вживали воєнні тактичні протиповітряні ракети проти курдських повстанців, тепер, коли президент Джордж Буш і державний секретар США Джеймс Бейкер перевернули Хусейна перед ентузіастичними наслідками, тоді зістрилювалими гелікоптерами, якщо вони будуть вживатися проти курдів, Хусейн не має відваги порушити, що пересторога, але курдів переслідують танкові і панцерні підрозділи. Курди натомість, знаючи підступність ворога і напевні борючись в гірських околицях, дуже часто успішно відбивають атаки іракських нападників. Такий випадок трапився, як інформували А. 11-го квітня, Курди біля 12 іракських вояків, знищили два танки і один панцерний вантаж і так захопили чимало зброї, яка допоможе їм в майбутньому оборонятися від нападників.

Вийшов перший українсько-китайський словник

Харбін, КНР. — Як повідомляють з Харбіну, в 1990 році в Улан-Удэ, Шаньчуні й Іншутуні в „Пекіні“, вийшов другим перший українсько-китайський словник, підготовлений науковим колективом Інституту лексикографії Гейлонцзюньського університету під проводом професора Шуну Чена.

Словник, який на 584 сторінках охоплює близько 21,000 слів, вміщує також географічний покажчик й коротку граматичку української мови.

Ініціативу в складенні словника виявив проф. Петро І. Потічний, який крім праці в МекМестерському університеті в Гамілтоні Канади, є теж адоцент-професором в Шаньчунському університеті в Харбіні, що й зазначено в передмові.

Проф. Шуну Чен, відомий китайський русист, перебував на одnorічній стипендії в МекМестерському університеті, де вивчав українське питання. Частину фінансову допомогу в складенні словника надав Канадський Інститут Українських Студій.

Замовити словник можна, пишучи на адресу: Проф. Zheng Shupu, Institute of Lexicography, Heilongjiang University, Harbin, Peoples Republic of China.

В АМЕРИЦІ

ПРЕДСТАВНИК ЦЕНТРАЛЬНОГО командування американської армії повідомив про початок повного введення бойових відділів „З'єднаних Статів з іракської території. Військо виводиться в демілітаризовану зону в районі іраксько-кувейтського кордону. В першу чергу Ірак залишає відділи Першої піхоти і Третьої танкової дивізії. Більшість військослужбовців і техніка, яка належить цим частинам, довго не затриматиметься в Садівській краї Арабії і буде незабаром відправлена або в Європу, або в „З'єднані“ Стати.

Військово-морське командування заявило також, що безсередньо іракські війська і дезертири будуть гарантовані як на власній території Кувейту, так і в районі південноіракського міста Сафван.

В БЕРЕЗНІ ОПОВІТІ члени зменшилися на 0.3 відсотка. У грудні минулого року оповіт члени знизилися на 0.6 відсотка. В січні цього року — на 0.1 відс., в лютому — на 0.6 відс. Вперше за п'ять років, від 1986 року, оповіт члени падають чотири місяці підряд. Якщо тенденція перших трьох місяців цього року збережеться, то в цілому за рік оповіт члени зменшаться на 3.9 відсотка. Тоді вони зростали на 5.6 відс. Як нинішні зниження, так і минуле зростання зв'язані з одним і тим же — станом члени на нафту і нафтопродукти на світовому і, зокрема, на американському ринку.

ПОСАДИНИК ШЕРОН ПРЕТТ Діагностику в Вашингтоні своєю заміткою про те, що на її думку учителям повинні дозволити фізично карати неслухняних учнів у школах, започаткувала на цю тему гарячі дискусії. Розпочалося це все під час її інтерв'ю для освітньо-виховної програми телебачення „Сен-Джордж“. Після цього Шерон Претт, яка працює на посади в класах теперішніх шкільних вчителів, повернувши авторитет, бо дитина потребує якоїсь авторитетної постаті в своєму житті, а крім того молоді позитивно реагує на дисципліну та порядок.

ВІРА БАБУНЬ — СВЯТОМ УКРАЇНЦІВ

Володка М.І. Любківський (ліва) під час прийняття у Львові. Біля нього голова Львівської Обласної Ради В. Чорновіл. (фото: ред. Марта Коломисц)

Джерзі Сіті, Н.Дж. — В Ньюаркському щоденнику „Стар-Леджер“ з неділі, 7-го квітня, з'явився допис агентства Асоційтед Пресс з Львова, в якому кореспондент цього агентства описує радийний Великий день, що цього року так величаво святкувало у Львові та у цілій Західній Україні.

Кореспондент з великою дозою теплоти стверджує, що мільйони населення, які цього року могли так відзначити і радісне релігійне свято, зазвичай, усім старшому поколінням, тобто своїм бабуням, які

